

HELSINGIN SUOMALAINEN YHTEISKOULU LUKIOLAISEN OPAS 7.8.2025

LUKION KIELILINJA

OPETUSSUUNNITELMA

Lukiossa noudatetaan koulun johtokunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelma (2019) löytyy koulun kotisivuilta www.syk.fi. (Lukio -> Opiskelu -> Opetussuunnitelma) ja kurssinimikkeet löytyvät myös lukion kotisivuilta kohdasta kurssit.

SYK:n erityistehtävä edellyttää, että opiskelija opiskelee vieraita kieliä vähintään 54 opintopistettä. Erityistehtävän vuoksi opiskelija on oikeutettu vähentämään 94–102 pakollisen opintopisteen määrästä 16 opintopistettä. Opiskelijan tulee kuitenkin suorittaa vähintään puolet lukion jokaisen pakollisen oppiaineen pakollisista opinnoista.

LUKUJÄRJESTYKSESTÄ

Kaikkien opiskelijoiden henkilökohtaiset opintotarjottimet ja lukujärjestykset ovat Wilmassa. Niiden lähtökohtina ovat koululle ilmoitetut ainevalinnat ja pyrkimys mahdollisimman tasasuuriin ryhmiin.

- OPINTOTARJOTTIMEN vaakasuorat rivit, ns. palkit näyttävät, mitä aineita kyseisessä opiskelujaksossa opetetaan samanaikaisesti rinnakkain.
- OPPITUNNIN PITOPAIKKA näkyy lukujärjestyksestä Wilmassa.
- OPETTAJISTA opintotarjottimessa käytetään nimikirjaimia (yleensä etunimen ensimmäinen ja sukunimen kaksi ensimmäistä kirjainta). Lyhenteet voi ”avata” opettajaluettelon avulla.

OPINTO-OHJELMAN RAKENTAMINEN

Jokaisessa opiskelujaksossa on opiskeltava vähintään neljää oppiainetta (ei koske nelivuotisia tai rehtorin poikkeusluvan saaneita opiskelijoita). Opintojen vähimmäismäärään ei hyväksytä saman vieraan kielen eripituisten oppimäärien opintojaksoja. Aineen tai ryhmän vaihtaminen on luvallista vain

- a) 1. opiskelujaksossa ensimmäisen kouluviikon aikana
- b) 2.–5. opiskelujaksoissa aina ennen edellisen jakson koeviikon alkamista. Tarkemmat ohjeet opinto-ohjaajilta.

Opetusryhmän maksimikoko on yleensä enintään 34. A-ranskassa, -saksassa, -venäjässä sekä taito- ja taideaineissa ryhmäkoko voi olla pienempi. Opiskelija tekee opintovalinnat ja -muutokset Wilmassa. Opiskelijalla ei ole oikeutta vaatia pääsyä maksimikokoiseen ryhmään. Lukujärjestys saattaa muuttua ryhmien tasauksen vuoksi.

KOEVIIKOT

Opiskelujakson koeviikolla pidetään palkkien I–V (VI) kokeet. Opettaja voi myös pitää oppiaineensa koepäivänä opetusta.

Koeviikkojen jaksotukset on painettu Sykki-kalenterin kansien sisäsivuille ja ne löytyvät myös koulun kotisivuilta. Koe alkaa klo 9.00, opiskelijoiden suositellaan olevan paikalla jo 8.45. Klo 9.00 jälkeen saapuvan opiskelijan on käytävä ilmoittautumassa lukion rehtorille ja saatava häneltä lupa osallistua kokeeseen.

Klo 9.30 jälkeen kukaan ei pääse enää kokeeseen.

Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 10.15 ja koe päättyy klo 12.30.

Koetilaan saa tuoda vain kokeessa välttämättömiä tarvikkeita. Kokeessa on oltava mukana koululta saatu tietokone, adapteri ja kuulokkeet. Mukana voi olla juomista ja pientä syömistä, yms. Laukut, suljetut kännykät, älykellot ja penaalit on jätettävä opiskelijan henkilökohtaiseen kaappiin tai koetilan ulkopuolelle. Mikäli opintojaksoa pitävä opettaja järjestää oman koetilaisuuden, noudatetaan hänen ohjeitaan. Lunttaaminen tai esim. puhelimen löytyminen taskusta kokeessa johtaa opintojakson hylkäämiseen.

Koeviikon aikana lukiolaiset saavat ruokailua klo 10.45–11.00 sekä 11.45–13.00 eli ajankohtina, joita ei ole varattu perusopetuksen oppilaita varten.

Ylimääräisten koetilaisuuksien päivämäärät näkyvät Sykki-kalenterissa ja koulun kotisivuilla. Suoritusilaisuudet alkavat yleensä klo 15.30 3T/W-luokassa ja kestävät kolme tuntia. Poistua saa aikaisintaan klo 16.30. Ylimääräiseen opintojaksokokeeseen on ilmoitettava vähintään kolme päivää aikaisemmin ao. opettajalle. Lomake haetaan kanslian eteisestä.

LUKION SUORITUSOHJEET

Lukiolain mukaan lukio tulee suorittaa kolmessa, kuitenkin enintään neljässä vuodessa, jollei rehtori perustellusta syystä myönnä opiskelijalle suoritusajan pidennystä. Opinnot voi keskeyttää rehtorin luvalla enintään lukuvuoden ajaksi lukiopaikkaa menettämättä. Opintojen alussa opiskelija laatii koko lukio-opintoja koskevan opinto-ohjelman, vähintään 150 opintopistettä.

Opiskelija voi opintojen aikana tarkistaa opinto-ohjelmaansa koulun tuntijaon ja työjärjestyksen sallimissa rajoissa. Opinto-ohjelman muutoksista on keskusteltava opinto-ohjaajan kanssa. Luvan opinto-ohjelman muutokseen antaa opinto-ohjaaja tai lukion rehtori. Lukion neljässä vuodessa suorittaminen edellyttää suunnittelun yhdessä opinto-ohjaajan kanssa ja lukion rehtorille tehtävän anomuksen. Anomuslomakkeen saa opinto-ohjaajalta.

Oppiaineiden opintojaksojen suoritusjärjestys määritellään ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa. Ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa mainitaan myös sallittavat poikkeukset suoritusjärjestykseen. Suoritusjärjestyksen muuttamisesta on sovittava aineen opettajan sekä opinto-ohjaajan tai lukion rehtorin kanssa.

Kokeet järjestetään pääsääntöisesti kunkin opintojakson lopulla koeviikon aikana, jolloin opiskelijalla ei yleensä ole muita koulutehtäviä. Ylimääräisiä koetilaisuuksia järjestetään 5–6 kertaa lukuvuoden aikana. Opintojaksojen kokeita voi suorittaa vain koeviikolla tai ylimääräisissä koetilaisuuksissa. Hyväksytyä arvosanaa voi korottaa kerran keväällä erikseen ilmoitettavana kokeiden uusimispäivänä. *Pätevä poissaolon syy kokeesta osoitetaan lääkärin/terveydenhoitajan antamalla todistuksella, huoltajan vahvistamalla poissaolotodistuksella tai huoltajan ilmoituksella puhelimitse tai Wilman kautta kyseisen oppiaineen opettajalle tai lukion rehtorille.* Yli 18-vuotiailta tulee olla joko huoltajan tai oma ilmoitus puhelimitse lukion rehtorille.

ARVIOINTI

OPINTOJAKSON ARVIOINTI

Lukio-opinnot jakautuvat opintojaksoihin, joiden laajuus on keskimäärin 38 oppituntia. Paikalliset valinnaiset opintojaksot voivat olla mainittua tuntimäärää laajempia tai suppeampia.

Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä. Jos opintojakso koostuu useammasta saman oppimäärän moduulista, annetaan yksi arvosana. Jos kyse on usean oppiaineen yhteisestä opintojaksosta, arvosanat annetaan oppiaineittain. Yksi opintojakso voi jatkua useamman opiskelujakson aikana. Arviointi perustuu monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. Myös oppiaineiden sisältämiä laaja-alaisen osaamisen eri osa-alueita (hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen) arvioidaan.

Numeroarvosanoin (10 – erinomainen, 9 – kiitettävä, 8 – hyvä, 7 – tyydyttävä, 6 – kohtalainen, 5 – välttävä, 4 – hylätty) arvostellaan kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opinnot lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä. Paikalliset valinnaiset opinnot arvostellaan joko numeroin tai suoritusmerkinnällä (S=suoritettu, H=hylätty). Jos opintojen suoritus keskeytyy, opiskelija saa keskeytysmerkinnän (K). Opiskelija saa O-merkinnän, jos hän ei ole tehnyt kaikkia opettajan edellyttämiä suorituksia. 1.–4. opiskelujaksojen O-merkinnät on suoritettava kuluvan lukuvuoden 5.

opiskelujakson loppuun mennessä ja 5. opiskelujakson O-merkinnät puolestaan seuraavan lukuvuoden 1. opintojakson alussa.

Oppiainekohtaiset arvosteluperusteet ilmoitetaan SYK:n lukion opetussuunnitelmassa (2019). Mikäli opiskelija on perusteettomasti poissa opintojakson oppitunneilta tai ei ole selittänyt poissaolojaan opettajalle (ks. SYKKI-kalenteri POISSAOLOT), opintojakso jätetään arvostelematta ja opiskelija saa siitä keskeytysmerkinnän. Arvostelematta jätetyn opintojakson voi suorittaa käymällä sen uudelleen tai suorittamalla sen itsenäisesti, ei kuitenkaan seuraavassa ylimääräisessä koetilaisuudessa. Päteviksi poissaolon syiksi katsotaan ennalta anottu lupa ja lääkärin, terveydenhoitajan tai huoltajan vahvistama lukiolaisen poissaoloilmoitus. Tällaisetkin poissaolot vaikuttavat opintojakson arvosanaan, ellei opettajan kanssa ole erikseen sovittu mahdollisista korvaavista tehtävistä. Myös koulun määräämät erikoistehtävät, esim. musiikkiharjoitukset, opintomatkat ja urheiluedustukset on saatettava etukäteen kurssin opettajan tietoon.

Opintojakso keskeytyy, kun

- sillä vaadittuja töitä ei ole tehty ja/tai palautettu määräaikaan mennessä.
- selvittämättömiä poissaoloja on runsaasti. Poikkeustapauksista on aina sovittava opettajan kanssa.

SUULLISEN KIELITÄIDON ARVIOINTI

Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen aikana arvioidaan myös opiskelijan suullista kielitaitoa.

ITSENÄINEN OPISKELU

Opiskelija voi suorittaa opintojakson osallistumatta opetukseen. Opintojakson suorittaminen edellyttää tällöin oppiaineen opettajan kanssa tehtävää kirjallista sopimusta. Sopimuksessa sovitaan suorituksista, jotka voivat olla esimerkiksi suullisia kokeita, kirjallisia tehtäviä ja/tai opintojaksokokeita, sekä suorittamisajankohdasta. Lukuvuodessa voi suorittaa kolme opintojaksoa itsenäisesti (yksi opintojakso/oppiaine). Erikoistapauksissa opiskelija voi pyytää lukion rehtorilta luvan ylimääräisen itsenäisen opintojakson suorittamiseksi.

ARVOSANAN KOROTTAMINEN

Hylättyä (4) opintojaksoarvosanaa saa korottaa osallistumalla kerran ylimääräiseen koetilaisuuteen ja tekemällä muut opintojaksoon sisältyvät opettajan edellyttämät suoritukset, käymällä opintojakson uudelleen tai suorittamalla se itsenäisesti. Hyväksytyin opintojaksosuorituksen (5–9) voi korottaa kerran vuodessa keväällä järjestettävässä korotustilaisuudessa. Opintojakson arvosanaksi merkitään parempi suoritus. Korotustilaisuus järjestetään maaliskuussa.

MUISSA OPPILAITOKSISSA SUORITETUT OPINNOT

Muissa oppilaitoksissa suoritettuja opintoja voidaan hyväksyä lukio-opintojen suorituksiksi, mikäli opinnot vastaavat tavoitteiltaan korvattavia lukion opetussuunnitelman mukaisia opintoja. Tarvittaessa opiskelijalta voidaan edellyttää lisäsuorituksia. Aineenopettaja päättää opintojen hyväksymisestä ja mahdollisesti vaadittavista lisäsuorituksista. Opinto-ohjaaja voi hyväksyä esim. avoimen yliopiston kurssit, kesäyliopiston abikurssit ja lukio-opintoja suoraan vastaavat opinnot.

Päätös muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta tulee sitä erikseen pyydetessä tehdä ennen kuin opinnot aloitetaan toisessa oppilaitoksessa.

Lukioaineissa muualla suoritettujen kertaopinnot merkitään kyseisen aineen viimeisiksi opinnoiksi koulun tarjoaman maksimimäärän jälkeen paikallisina valinnaisina opintoina. Mainitut opinnot voidaan laskea lukiossa suoritettavien 150 opintopisteen minimimäärään.

Kielten osalta voidaan hyväksyä opintoja myös kielissä, jotka eivät kuulu koulun omaan opetussuunnitelmaan.

Vaihto-oppilasvuoden aikana suoritettujen opintojen hyväksyvät lukion rehtori, aineenopettaja tai opinto-ohjaaja.

Erilaisissa koulun luottamustehtävissä (esim. tekniikka, teinikunnan hallituksen jäsenyys, kerhon puheenjohtaja tai sihteeri, isosisko tai -veli, tutortoiminta) toimivat lukiolaiset voivat todistuksen toiminnastaan ja mahdollisesti opintojaksomerkin.

OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Opiskelija on suorittanut oppiaineen oppimäärän, kun hän on suorittanut oppiaineessa tai aineryhmässä vaadittavan opintopisteiden vähimmäismäärän. Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana. Arvosana ilmoitetaan kokonaislukuna siten, että 0,5 pyöristetään ylöspäin. Edellä mainittua arvosanaa voidaan harkinnanvaraisesti korottaa, jos opiskelijan kokonaissuoritukset aineessa sitä tukevat. Korotuksesta päättävät opiskelijan kyseisen aineen opettajat. Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan numeroarvosana. Opinto-ohjaus ja osa paikallisista valinnaisista opinnoista arvostellaan suoritusmerkinnällä (suoritettu). Paikallisten valinnaisten opintojen arvioinnista päätetään opetussuunnitelmassa.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemissä pakollisia ja valinnaisia opintoja	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2-5 opintopistettä	0 opintopistettä
6-11 opintopistettä	2 opintopistettä
12-17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Opiskelija ei saa jatkaa kyseisen oppiaineen opintoja, ennen kuin etenemiseste on poistunut. Opiskelijalla on mahdollisuus korottaa hylätyn opintojakson arvosanaa ylimääräisessä koetilaisuudessa tai opiskelemalla opintojakso uudestaan.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta tai sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää korkeintaan neljä opintopistettä. Tämä suoritusmerkintätoteutus sovitaan viimeisenä lukio-opiskeluvuonna yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

LUKION OPPIMÄÄRÄN SUORITUS

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukio-opintojen vähimmäismäärä 150 opintopistettä täyttyy. Lukion opintopistemäärässä ovat mukana kaikki arvioidut opintojaksot. Jälkikäteen ei voi poistaa opiskeltuja pakollisia opintoja eikä hyväksytysti suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja.

PRELIMINÄÄRI

Eräissä oppiaineissa (matematiikka, äidinkieli, pitkät ja lyhyet kielet sekä reaaliaineissa) järjestetään kolmannen opiskelujakson koeviikolla ylioppilaskirjoituksiin valmentava preliminäärikoe.

VALMENNUSTILAISUUDET JA KOROTUSTENTIT

Ennen ylioppilaskirjoituksia järjestettävä valmennustilaisuus on osa lukio-opintoja. Sen tehtävä on paitsi auttaa valmistautumisessa ylioppilastutkintoon, myös tehostaa opiskelijan itsenäistä työskentelyä lukion loppuvaiheessa ja totuttaa aikaisempaa laajempien opintokokonaisuuksien hallintaan. Valmennustilaisuudet ovat vapaaehtoisia mutta suositeltavia kirjoitettavissa aineissa. Kuulustelun tulos ei vaikuta päättöarviointiin.

Jos opiskelija haluaa korottaa arvosanaansa, korottaminen on hoidettava samassa yhteydessä ja siitä on ilmoitettava opettajalle kolme päivää ennen tilaisuutta.

ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU

Opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarviointin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista siten kuin hallintolaissa säädetään. Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen aluehallintovirasto voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen, hylätä oikaisuvaatimuksen tai palauttaa asian rehtorille uudelleen käsiteltäväksi. (Lukiolaki 714/2018, 53§)

OPINTOTODISTUKSET

Jokaisen opiskelujakson jälkeen opiskelija näkee suorituksensa Wilmassa. Lukiossa käytetään seuraavia todistuksia:

- 1) Lukion päättötodistus annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut lukion koko oppimäärän. Lisäksi päättötodistuksen liitteenä annetaan erillinen todistus lukiodiplomin ja suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta.
- 2) Todistus oppimäärän suorittamisesta annetaan, kun opiskelija on suorittanut yhden tai useamman lukion oppiaineen oppimäärän.
- 3) Todistus lukiosta eroamisesta (erotodistus) annetaan opiskelijalle, joka eroaa lukiosta ennen lukion koko oppimäärän suorittamista.

OPPIAINEIDEN SISÄLLÖT

Oppiaineiden opintojaksojen sisällöt löytyvät opetussuunnitelmasta (2019).

OIKEUS OSALLISTUA YLIOPPILASTUTKINTOON

Opiskelijan tulee ennen ylioppilaskokeeseen osallistumista suorittaa ainakin seuraavat pakolliset opinnot:

Äidinkieli	opintojaksot 1–8 (12 opintopistettä)
A1-kieli	opintojaksot 1–6 (12 opintopistettä)
B1-kieli	opintojaksot 1–5 (10 opintopistettä)
B3-kieli	Opiskelijalla on oikeus osallistua vieraan kielen lyhyen oppimäärän kokeeseen, kun hän on opiskellut vähintään kuusi opintopistettä tätä kieltä. Suositellaan kuitenkin kaikkien tarjottavien opintojen suorittamista.
Matematiikka, pitkä	opintojaksot 1–9 (18 opintopistettä)
Matematiikka, lyhyt	opintojaksot 1–7 (10 opintopistettä)
Reaaliaineet	suositellaan kirjoitettavan reaaliaineen pakollisten opintojen lisäksi sekä valtakunnalliset että paikalliset valinnaiset opinnot

LUKION PÄÄTTÖTODISTUS JA YLIOPPILASTUTKINTOTODISTUS

Lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen saaminen edellyttää, että syksyllä ylioppilaaksi valmistuva opiskelija on 24.10. mennessä ja keväällä valmistuva 10.4. mennessä suorittanut hyväksytysti 150 opintopistettä.

YLIOPPILASTUTKINTOON ILMOITTAUTUMINEN

Kevään tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään opinto-ohjaajien ilmoittamassa ajankohdassa. Ilmoittautumisia ottavat vastaan lukion opinto-ohjaajat.

TEINIKUNTA

SYK:n lukiolla on oma oppilaskuntansa, jonka nimi on Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun Teinikunta. Teinikuntaan kuuluvat kaikki lukion opiskelijat. Teinikunnan kuraattorina toimii lehtori Maija Karesvuori. Teinikunnan tehtävänä on järjestää jäsenilleen koulun kasvatustavoitteiden mukaista harrastustoimintaa sekä luoda miellyttävät olosuhteet koulutyöhön liittyvän vapaa-ajan viettämiseen. Teinikunnan toimielimet ovat yleiskokous ja hallitus. Teinikunnan puheenjohtajana vuonna 2025 toimii Matteus Viitanen.